

ՃԻՔԿՈՆ / Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, Հատոր VIII / Գուգարք (Լոռի), Լոռու բարբառ (խոսվածք)

Ասւրմ ա, ասա՛վ՝ մի քիր ու ախպեր են ըլըմ, շատ էլ քյասիբ են ըլըմ: Դրանք բազարի կշտին մի ֆողէ տուն են ունենըմ, քիրը տանը կենըմ ա, ախպերը գնըմ ա ծմակիցը շլակով փետ ա բերըմ, ծախըմ ա, յոլա են գնըմ:

Օրի մի օրն էլ գնըմ ա ծմակը մը փետն անըմ, շլակըմ, գալիս ա հասնըմ մի թալա, դրա ընգաճովը մի ձեն ա ընգնըմ. «Ինձ տանողն էլ ա փոշման՝ թողողն էլ»:

Գնըմ ա տենըմ՝ մի իսանի չոր կարկաժ ա վեր ընգած:

Ասւրմ ա.— Ի՞նչ անեմ, ինչ չանեմ, ոնչ տանիմ, ոնչ թողամ, լալն են ա էս փետը վրեն վառեմ, թողամ գնամ: Դա էդ փետը վրեն վառըմ ա, բիրադի կարկաժի հետ մոխիր ա անըմ, թողըմ ա գնըմ տուն:

Քիրն ասւրմ ա.— Ախպեր, խի՞ չես փետ բերել, բա էքուց ի՞նչ տինք ուտիլ:

Ասւրմ ա.— Հիվանդ էի, կարացի ոչ բերեմ:

Էքսի օրը եդ գընըմ ա ծմակը, փետը կապըմ ա, շլակըմ, գալիս ա հասնըմ են թալեն, ասւրմ ա.— Հլա տենամ ինչ ա դառել:

Փետի ծերով խառնըմ ա, տենըմ ա միջին մի կանանչ հուլունք: Հուլունքը վեր ա ունըմ, գըրմ բլզի ծոցաջեբը, փետը շլակըմ ա, գալի տուն:

Անց ա կենըմ մխելի վախտ, մի օր էլ քվորն ասւրմ ա. — Շորերս լվա, գնալ տեմ նոքարութին անիլ, բալի մի քանի խան հատիկ տան՝ ցանեմ, թե չէ սհե ապրիլ չի իլիլ:

Քիրը ծորերը վանալիս տեղը տենըմ ա, որ ախպոր ջեբըմը մի սիրուն հուլունք կա: Էն հատաղ մաջալ չի ունենըմ հուլունքն ուրիշ տեղ պիտէ, գըրմ ա բերանը, որ լիզվի տակին պիտէ: Շորերը վանալիս տեղը ոնց ա ըլըմ հուլունքը մի դափիլ կուլ ա գնըմ: Էլ ախպորը բան չի ասւրմ, շորերը վանըմ ա, տալի իրան, ախպերը գնըմ ա նոքարութենի:

Շատ ա անց կենըմ, թե քիչ, ախպերը հատիկը շլակած եդ ա գալի, գալիս ա տենըմ քիրն էրկու ֆոքիս ա:

Ասւրմ ա.— Այ քիրա, բա էս նոքարութենով, դոնեդուռն ընգնելով մեր գլուխը պիտէ, դու տհենց բան անե՞ս:

Քիրն օրթում կրակն ա ընգնըմ, ասւրմ ա.— Ես օքմու էրես չեմ տեհել, մենակ քու ջեբիցը սհե-սհե մի հուլունք լեզվիս տակին պիտեցի, որ կորչի ոչ, մի դափիլ կուլ գնաց:

Ըստի նոր ախպերը մատը կծըմ ա, հմա բան չի ասւրմ: Գընըմ ա հրեվանիցը մի լուձ եգն ա ուզըմ, չուրթ լծըմ ա, գնըմ ա ֆողը վարելու, որ բերածը շատանա մի քանի խան հատիկը ցանե:

Էդ սըրմն էլ քվոր վադեն ա ըլըմ, խտոր ա ընգնըմ, մի տղա բերըմ:

Տղեն դեռ ըրորոցումը չեն դրած ըլըմ, ասւրմ ա.— Նանի, հաց տու քեռու հմար տանիմ:

Մերը վրեն չրանըմ ա, հմա տատմերը մի փեշկըրի միջի հացը կապըմ ա, տալի ձեռը:

Դա գնըմ ա հասնըմ քեռու ֆողը, ձեն ա տալի.— Քեռի՛, հաց եմ բերել, արի կի:

Հմա դա ակոսի միջին կադնել ա, ըրնըմ չի:

Քեռին ասւրմ ա.— Էս ի՞նչ բան ա, ստաներոց եմ ելել, ի՞նչ ա, ինձ հմար ո՞վ տի հաց բերիլ:

Եդո եգնիքը վեր ա թողըմ, որ բան ա, թե ստանա ըլի, ինքը կփախչի, եգնիքը լծած չի մնան:

Ասւրմ ա.— Ո՞վ ես, մի բան ծուլ արա, տենամ ո՞րդի ես:

Դա մի կտոր ֆող ա ծուլ անըմ, քեռին տենըմ ա, որ իրա ֆողի միջին ա: Միրտ ա անըմ, գնըմ ա տենըմ, որ մի ըրեխա իրանց փեշկըմը հաց փթաթած, ձեռին կադնած ա:

Ասւրմ ա.— Էդ ո՞ւմ տղեն ես:

Ասըմ ա.— Քու քվոր տղեն եմ:

Եդ մատը կծեց, բան չի ասավ: Հացը կերավ պրծավ, վե կացավ եզնիքը լծեց, որ վարն անե:

Ըրեխեն ասավ.— Քեռի, ես եզնիքը կքշեմ:

Նստեց լճանը, եզնիքը քշեց, որ հասավ ֆողի ծերն ու աչող հոք արավ, քեռին ասավ.— Ղոչաղ ճիքկո:

Հտիան անըմը կպավ «Ճիքկո»:

Ֆողը վարեցին, ցանեցին, տափեցին, պրծան, էկան հասան գեղի դրաղը, ճիքկոն ասավ.—

Քեռի, դու չուրք տար տուն, ես ես ըրեխանց հետ խաղ տիմ անիլ:

Քեռին չուրք տանըմ ա տուն, ինքը ըրեխանց հետ խաղ ա անըմ: Խաղալու վախտը տենըմ ա, որ էրկու սև ձիավոր են գալի:

Ըրեխանց միջից ջգվըմ ա, գնըմ ա դրանց ըղաքին կանգնըմ, ասըմ.— Ես գիտեմ, թե դուք ուր եք գնըմ:

Ասըմ են.— Ո՞ւր ենք գնըմ:

Ասավ.— Թաքավորն էրագ ա տեհել, դուք գնըմ եք Ղուռանին բերեք, որ դա էրագը բաց անի, հմա նա կարավ չտի, էդ էրագը մենակ ես կարամ բաց անեմ:

Ասավ ու դռին ձեռով տվուց:

Ասին.— Անըմըդ ի՞նչ ա:

Ասավ.— Իմ քեռին ինձ ճիքկո ասավ, էդ էլ ինձ կպավ:

Նրանք բանի տեղ չի դրին, ծիծաղեցին, թողին գնացին: Գնացին Ղուռանին տարան, հմա կարաց ոչ էրագը բաց անի:

Ասին.— Թաքավորն ապրած կենա, փլան տեղը մի ըրեխա սհե բան ասավ:

Ասավ.— Գնացեք էդ ըրեխին բերեք:

Գնացին ճիքկոյին տարան թաքավորի կուշտը:

Թաքավորն ուզեց երագը պատմե, ոնց որ Ղուռանին էր պատմել, հմա ճիքկոն ասավ.— Ես քո երագը գիտեմ, պետկը չի, դու երագըմըդ տեհել ես, որ քու պալատի գլխովը կանանչ ու կարմիր ա անց կացել, պալատիդ դրաղըմը ծառեր ա ցանել:

Մի հատ շամփուր ուզեց, մի հատ բահ, մի հատ էլ մշակ:

Գնաց դուս մի տեղ շամփուրով տվուց, մշակին ասավ.— Փորե:

Մշակը փորեց, հանեց մի քիլա ոսկի: Գնաց մեկել դրաղը շամփուրով փորեց, էդ փորիլ տվուց, հանեց մի քիլա էրծաթ, բերուց տվուց թաքավորին: Թաքավորը ինչքան ոսկի որ տալ տեր Ղուռանին, տվուց ճիքկոյին, հմա մշակին բան չի տվուց: Ճիքկոյի քեփին կպավ, մի բուռը ոսկի տվուց մշակին, ինքը դուս էկավ: Ղուռանը աչքերը չորս արած՝ դրա եղնուց դուս էկավ: Ճիքկոն բեզարեց, ճամփին նստեց մի սառ ախալի կշտի՝ դինջանալու:

Ղուռանն էկավ դրա եղնա հասավ, ասավ.— Տղա ջան, ես տղա չունեմ, ինձ տղացու կգա՞ս:

Ասավ.— Ես քյասիր, քյուսըբի տղա եմ, թե իմ հաշիվը կտաս, նոքար կգամ:

Ասավ.— Ինչքա՞ն ա քու հաշիվը:

— Իմ քաշովը մին ոսկի, թե կտաս՝ կգամ:

Ղուռանն իրան ունեցած ոսկին թոփ արավ, դրա քաշով մին ոսկին դգեց՝ տվուց: Ճիքկոն ոսկին տարավ մորն ու քեռուն տվուց, ինքը գնաց Ղուռանի տուն:

Ղուռանը մի ախշիկ ուներ, ախշկանն ասավ.— Ես գնըմ եմ բաղնիս, գամ տենամ ես ըրեխին մորթել ես, ըղուղը փլավի հետ էփել, որ ուտեմ՝ ես էլ խելքովանամ:

Ասավ ու ինքը դուս էկավ:

Ախշիկը նստեց մտկամուղոր, դանակը սրըմ ա, որ մորթե, հմա դիմիշ չի անըմ, մեխկը գալիս ա: Ճիքկոն ասավ.— Ասե՞մ խի ես դանակը սրըմ:

Ասավ՝ ասա: Ասավ.— Սրբւմ ես, որ ինձ մորթես, իմ ըղուղը քու հերն ուտե, որ մթամ խելքովանա, հմա տհենցով խելքովանալ չի ըլիլ, գուր ա:

Ասավ.— Բա ո՞նց անենք, որ գա տենա մորթիլ չեմ. ինձ կսպանե:

— Գնա մի մոզի առ բի մորթենք, ըղուղը կջգենք, կեփես, մի բան էլա գլխի չի ըլիլ:

Ախչիկը գնաց մոզին առավ, բերեց: Ճիքկոն մորթեց, ըղուղը ջգեց, էփել տվուց, ինքը մտավ զանդուկի մեջը, ասավ.— Փագե, բլանիքը ջեբըմըդ դիր:

Ախչիկը տհենց էլ անըմ ա: Հերը գալիս ա տենըմ փլավը հազիր, ըղուղը միջին էփած: Ուտըմ ա, մի բան էլա գլխի չի ըլըմ:

Անց ա կենըմ երկու օր թաքավորը եղ մի էրագ ա տենըմ: Գալիս են Ղուռանին տանըմ:

Թաքավորը պատմըմ ա էրագը, որ էրագըմ Սև ծովն ու Կապիտ ծովն իրար են խառնվել:

Ղուռանը կարըմ չի էրագը բաց անե: Եղ ա գալի իրա տուն, մի պինդ ֆոքոց ա քաշըմ:

Ախչիկն ասըմ ա.— Խի՞ ես ֆոքոց քաշըմ:

Ասըմ ա.— Ահագին ոսկիս կորավ, կարացի ոչ էրագը բաց անեմ, վայ իմ Ճիքկո:

Ճիքկոն զանդուկից ասավ.— Ըստի եմ, վախիլ մի:

Ղուռանն ըմացավ, զանդուկի դուռը բաց արավ, Ճիքկոն միջիցը դուս եկավ:

Ասավ.— Ճիքկո, թաքավորն էլ եղ էրագ ա տեհել, իրեք օր սրա ա տվել, թե կարացի ոչ հանեմ՝ գլուխս տալ տի:

Ասավ.— Գնանք:

Վե կացան գնացին: Ղուռանը տանից դուս գալիս մի գեշ մտիկ արավ ախչկանը, ասավ.—

Լավ, էս ա եղ կգամ, դուն ինձ խաբե՞ս:

Ախչկա թուք ու մուքը կպավ, հմա բան չի կարաց ասե:

Գնացին թաքավորի պալատը հասան:

Ճիքկոն ասավ.— Թաքավորն ապրած կենա, մի քիչ վախտ պալատիդ իրավունքնին ինձ տուր, ես քու էրագը բաց անեմ:

Ասավ.— Տվի:

Դա թաքավորի սապոքնին հաքավ, թուրը կապեց, ասաց.— Մի ձմերուկ բերիլ տու, բեզարած մարթիք ենք, ուտենք, եղնա՝ էրագդ բաց կանենք:

Թաքավորը քոծին դրգեց, գնաց մի ձմերուկ բերուց:

Դա ձմերուկը դրուց ստոլին, դանակը հանեց կտրելու, ձմերուկի միջին դանակը թողեց,

ասավ.— Թաքավորն ապրած կենա, դանակս կորավ, մինդ ու մինդ հլքաթ գողացաք:

Ասավ.— Օբիսկն արա, իրավունքը քունն ա, ինչ անես, ես ձեն հանելու իրավունք չունիմ:

Ճիքկոն վե կացավ, թաքավորի կնգանն ու քոծին օբիսկն արավ, ծիծաղեց ու էկավ նստեց ձմերուկը կերավ:

Թաքավորն ասավ.— Ի՞նչ էրագ էր, ասա տենամ:

Ասավ.— Թաքավորն ապրած կենա, էրագը մինն ա ըլըմ, քանի՞ էրագ ես ուզըմ բաց անեմ:

Ասավ.— Ասա տենամ ես գլխի չէլա:

Ասավ.— Քու էրագն էն էր, որ մթամ Սև ու Կապիտ ծովերն իրար են խառնվել, կնիկդ քոծ ա դառել ու Եներալի հետ քեփ ա անըմ, քոծն էկել ա քու կնիկը դառել:

Թաքավորն ասավ.— Ի՞նչ դիվան անենք:

Ճիքկոն վե կացավ, թուրը հանեց, տվուց Ղուռանի գլուխը թոցուց:

Ասավ.— Խի՞ տհենց արիր:

Ասավ.— Ես իմ թշնամու դիվանն արի, թե նամուսով թաքավոր ես, դուն էլ քու թշնամուն արա:

Էկավ սապոքնին էլ հանեց, թուրն էլ եղ արավ, տվուց թաքավորին ու գնաց իրա մոր տուն:

Եներալն իմանում աս, մտկըմը դնում աս, որ Ճիքկոյին սպանի: Թաքավորի կնկանն էլ փախցնում աս, գնում աս մի ուրիշ քաղքըմը պալատնի շինում, առոք-փառոք ապրում:

Թաքավորն ինչքան զորք աս դրգըմ, կարում չեն գոռեն, գեղացոնց ապրուստը խլում աս, ինքը աղի պէս ապրում:

Ճիքկոն գնաց մորը հարցուց: Նանի, մենք ո՞րդի քյասիք բարեգամ ունենք, գնամ մի քիչ ապրացնեմ:

Ասավ.— Բալա ջան, փլան գեղըմը մի տատ ունիմ, անըմը Թելո աս, թե կարաս գնա ապրացրու, դժար աս ապրում:

Դա վեր կացավ, գնաց տատին գտավ:

Ասավ.— Տատի հզարենցը մի հետ թողդ դոնախ աս էկել, ի՞նչ տես պատիվ անիլ:

Ասավ.— Ֆողն ու մոխիրը կենա գլխիս, բալա ջան, մի բան էլա ունիմ ոչ:

Ասավ.— Բա դուն ընչո՞վ ես ապրում:

Ասավ.— Ես մի էծ ու մի չոլախ դագ ունեի, Եներալն էծս իլեց, հըմի օրեկան դագս մի ձու աս ածըմ, էն եմ ծախում ու ապրում:

Ասավ.— Լավ, տատի բի քու դագը ծախենք, ըսօր ապրենք:

Ասավ.— Բալա ջան, բա ես եդո ո՞նց կապրեմ:

Ասավ.— Վախիլ մի, ես մի ճար կանեմ:

Ասավ.— Դե դու գիտես:

Ճիքկոն դագը կոնատակին դրուց, գնաց բազարը: Գնաց տեհավ Եներալն իրա հնգորտանց հետ քեֆ աս անում:

Ասավ.— Այ լավ դագը, այ լավ դագը:

Եներալը տեհավ, դրան ձեռովն արավ, կանչեց կուշտը:

Գնաց՝ ասավ.— Ի՞նչ տամ դագիդ:

Ասավ.— Իրեք մանեթ:

Ասավ.— Մի մանեթը գոռի արժե, ձենդ կտրե:

Ասավ ու գլխին տվուց, ձեռիցն առավ, մի մանեթը վրա արավ, որ Ճիքկոն վեր ունի: Ճիքկոն մանեթը վեր կալավ, թաքուն Եներալի եղնա գնաց:

Եներալը գնաց իրա տունը, դագը մորթեց, կնգանն ասավ.— Կկարմրացնես, կդրգես բազարը հնգորտանցս հետ քեֆ եմ անում:

Ճիքկոն դռան տակին տապ էր արել, անգանձ աս դնում:

Կնիկն ասավ.— Բա ո՞ւմ հետ դրգեմ:

Ասավ.— Մնին կդրգեմ կգա ճկիթը շհանց կտա, իրան կտաս կդրգես:

Ասավ ու ինքը գնաց: Կնիկը դագը փետեց կարմրացրուց:

Ճիքկոն դռան տակիցը դուս էկավ, ասավ.— Եներալը դագն ուզեր,— ճկիթը շհանց տվուց, դագը վե կալավ ու գնաց, դռան վրա գրեց.— Ես՝ Ճիքկոն, դու՝ Եներալը, դա պուճուր օյին էր, սենձ օյինը եղնուց աս:

Տարավ դագը տուն, տատի հետ մի լավ կերան:

Եներալն իրան հնգորտանցից մնին դրգեց տուն, որ դագը բերե:

Կնիկն ասավ.— Դագը մինն էր, խո տասնը մինը չէ՞ր, դրգեցի էլի՞:

Եդ գնաց Եներալին ասավ, Եներալն ինքը վե կացավ, էկավ տուն, էկավ դռան վրա կարթաց Ճիքկոյի գրածը, մատը կծեց, էլ բան չի ասավ:

Ճիքկոն մի մանեթը տվուց տատին, ասավ.— Գնա ինձ հմա՝ մի ձեռք ըխչըկա շորեր առ, բի ինձ հաքցրու, ասա,— Քոճ եմ տալի: Ով ինչքան փող տա, տաս ոչ, հենց որ ոտդ ոտկեմ— կտաս:

Տատը գնում ա ասածն առնում, բերում հաքցնում դուս տանում: Ով ինչքան փող ա տալի, տալիս չի. Եներալը գալիս ա թե չէ, Ճիքկոն տատի ոտը ոտկում ա, Եներալը տասը մանեթ ա տալի, տանում իրա տունը քոծ: Գնում են տենում Եներալի կնիկը գնացել է բաղնիս:

Եներալը բերում ա բլանիքնին չիմ տալի քոծին, դռները բաց անում, ամեն բան էլա շհանց տալի, մի դուռ էլ բաց ա անում, տենում ա մի մընգանա սարքած, ասում ա.— Տենը՞մ ես էս մընգանեն, քու մազի հմբարքով մին օքմին ա խեղդոտել, որ դուն էլ գեշ ըշխատես, քեզ էլ տամ խեղդիլ:

Ասում ա.— Բա դրանով ո՞նց ես խեղդում:

Ասում ա.— Գլուխդ դիր ըրանքումը, շհանց տամ:

Ճիքկոն գլուխը դնում ա, Եներալը հուփ ա տալի: Ասում ա.— Վա՛յ, խեղդվում եմ,— բոշ ա անում, գլուխն ըրանքից հանում:

Ասում ա.— Հլա դուն էլ դիր, տենանք ես կարա՞մ հուփ տամ:

Եներալը գլուխը դնում ա ըրանքումը Ճիքկոն հուփ ա տալի:

Քանի նա ասում ա խեղդվեցի, նա հուփ ա տալի, տհենց հուփ տված թողում ա, ինքը գնում նրա ոսկենին հվաքում, բեռը սարքում, մի ուխտի բարցում ա, գնում դռան վրա գրում.— Ես՝ Ճիքկոն, դու Եներալը, դա պուճուր օյին էր, վենձ օյինը եղնուց ա:

Եներալի կնիկը բաղնիսիցը գալիս ա տենում, որ դռները չիմ բաց ա: Գնում ա տենում մարթը մընգանումը էն հա խեղդվում ա: Հանում ա բերում տեղում խտոր ձգում:

Ճիքկոն գնաց տատի տուն, ոսկին տվուց իրան. ասավ.— Տես, ինչքան էս գեղերումը քյասիբ տուն կա— էս ոսկին փայ արա նրանց, քու փայն էլ քեզ վե կալ, ինձ հմար մի ձեռք բժշկի շոր առ, մի ածըլի, մի դալիբ սապոն, մի պաչկա աղ, մի հատ էլ կարգինկա:

Տատը գնաց էդ ասածնին բերուց, դա հաքավ, կարգինկեն ձեռը վե կալավ, գնաց Եներալի դռնովն անց կենալով ձեն տվուց.— Այ լավ բժիշկ, այ լավ բժիշկ:

Եներալը ձենն իմացավ, կնգանը դրգեց կանչիլ տվուց:

Ասավ.— Կարա՞ս սաղացնես:

Ասավ.— Կարամ, թե ասածնիս անեք: Ասին.— Ի՞նչ ա:

Ասավ.— Մի բաղնիս դրդակիլ տուր, հավուզը ջուր լցրու, քեզ տանին ընդի, գամ բժշկեմ:

Տհենց էլ արին:

Ասավ.— Հիվանդ մարթ ա, կծվա, կճղա, ոչով մոտ չի գա:

Տարավ հավուզի կշտին թող արավ, սապոնը միչկին փրփրացրուց, ածըլով մեչքը կտրատեց, աղը սապնի փրփրի հետ մեչն ածավ:

Քանի նա մխկտոցիցը գոռոցն ընգավ, դա իրան գործն առաջ տարավ ու ասավ.— Դիմացի, բան չի կա, գեղացոնց ջանը դու շատ ես մխկտացրել:

Դուս էկավ, բաղնիսի դռան վրա գրեց.— Ես՝ Ճիքկոն, դու՝ Եներալը, դա պուճուր օյին ա, վենձ օյինը եղնուց ա:

Անց ա կենում մխելի վախտ, մի օր էլ թաքավորը եղ երազ ա տենում, կանչիլ ա տալի Ճիքկոյին:

Ասում ա.— Ես իմացել եմ, թե դուն ինչ օյիննի ես հանում Եներալի գլխին, իմ սրտիցն ես ջուր խմում, հմի մի երազ եմ տեհել, թե կարացիր հանես, ինչ մուրազ ուզենաս ձեռիցս եկածը խնահիլ չեմ:

Ասում ա.— Քու տված մուրագն ինձ պետկը չի, քու երագն էնա, որ քու դռանը սատկած օձ ես տեհել:

Ասում ա.— Բա դա ինչ բան ա:

Ասում ա.— Քու դուշմանն իրան ոտով գալ տի քու դուռը:

— Ո՞նց:

— Որ գա, կտենաս:

Ճիքկոն գնում ա մի օխտը տարեկան տրի մորթի ճարմ, ամեն օխտը մագին մի հատ բոժ ա կախ անում, միչին փթաթվում ա, հետը զուռնա-դիուլի վեր ունում ու գնում մի փուրդունի միչի նըստում, ճամփա ընգնում դբա Եներալի գեղը: Փուրդունն ու զուռնաչքերը գեղի դրաղին թողում ա, քշերվա կիսին ինքը գնում ա Եներալի տան կտրովը տուն մտնում, ձեռը դնում ա Եներալի ու իրա կնգա բզին ու իրան թափ տալի: Որ թափ ա տալի հա, բոժերը զնգզնգոցն են ընգնում, դրանք զարթնում են:

Եներալը հարցնում ա.— Ո՞վ ես... էլ կարում չի բան ասել, թուքը ցմաքում ա:

Ասում ա.— Ես Գաբրիել հրեշտակն եմ, էդքան որ դու անմեղ արին ես թափել, գեղացոնց ցամաք հացն էլ ես կտրել, մի կտոր ֆոդն էլ ես ձեռիցը խլել, դրա հմար աստոծ ինձ դրգել ա, որ ֆոքիդ առնեմ:

Ասում ա.— Բա մի օր էլ ա մաջալ չես տա՞լ:

Ասում ա.— Չկել էքուց մաջալ կտամ, որ քու տան դռան կաղնի ծառը կտրես, մի վենձ կուբո շինես, որ էքուց քշեր գամ քեզ ու կնգանդ միչին տենամ ու տանեմ:

Ասում ա ու էդ կտրովը թոզ ա կապած ըլում, էդ թոգովը բըռնելով դուս ա ըլում: Էքսի օրը Եներալը կաղնի ծառը կտրիլ ա տալի, մի վենձ կուբո ա շինել տալի, սև օր սուք մտած ճամփա են պիւմ հրեշտակին:

Մութն ընգնում ա թե չէ, Ճիքկոն փուրդունը բերում ա Եներալի դռանը ոտն ա անում, ինքը էդ կտրովը վեր գալի, տենում ա Եներալն ու իր կնիկը դըղդղում են:

Ասում ա.— Մտեք կուբոն:

Էրկուսին էլ կուբոն ա ածում, դփուլը ծածկում, դռները բաց ա անում, դուռն աչքերի հետ տանում ա դնում փուրդունի միչին ու զուռնա դիուլն ածիլ տալով փուրդունը քշում ա: Գեղերըմն իմացած են ըլում, որ Գաբրիել հրեշտակն էկել ա Եներալի ու իրա կնգա ֆոքին առնի, չիմն էլ ուրախանում են, քեփ սարքում, քշերը դուս գալի թմաշի:

Ճիքկոն տանում ա թաքավորի դռանը ոտն անում: Ինչքան ժողովուրդ կա, հվաքվում են թմաշի:

Ճիքկոն բաց ա անում կուբոյի դփուլը, Եներալը տենում ա Ճիքկոն իրան բերել ա թաքավորի դուռը, ուզում ա փախչի, հմա էնքան մարթի ձեռից ուր կարա փախչի, ամենքի սիրտն էլ դաղել ա:

Ճիքկոն կապտում ա Էրկուսին էլ ու ասում ա.— Խու տեհաք, որ թաքավորի կնիկն ում ծոցիցն ա դուս գալի: Մի թաքավոր, որ կարում չի իրա կնիկը պիե, նա կարա՞ աշխար կառավարե:

Ժողովուրթը թաքավորին թախտիցը թոլ ա անում, իրեքին էլ իրար հետ տանում են գցում Քուռը:

Ընդիանց էդը Ճիքկոն ասում ա.— Թարավորի ու Եներալի ապրուստը փայ արեք քյասըբնուն, ում ֆոդը որ խլել են, թող գնա տիրանա, փորեցեք, ցանեցեք, ձեր հմար ապրեցեք:

Տղեն էլ ըլիլ տի էդ թավուր: